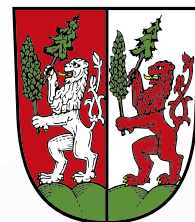

Bělohradské listy

Vydáno 24. 7. 2015 • Ročník XV • Cena 16 Kč

léto / 2015

Objektivem Bělohradských listů

Letecký den v Chotči

Foto: Jaroslav Voves

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Časopis Bělohradu a okolí léto/2015

- 2 OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
LETECKÝ DEN V CHOTČI
- 3 FEJETON**
(HANA MARIE KÖRNEROVÁ)
- 4 LETNÍ ZASTAVENÍ
– VENKOVSKÉ HOSPŮDKY**
(HANA MARIE KÖRNEROVÁ)
- 5 PRSA NA MÍRU**
(HANA MARIE KÖRNEROVÁ)
- 6 PAMĚŤ NÁRODA ANEB
DĚJEPIS TROCHU JINAK**
(IVA PLECHÁČOVÁ)
- 7 GOOGLE KARKULKA**
(MIROSLAV POSPÍŠIL)
- 8-9 CESTA NA SEVER**
(LADISLAV STUHLÍK)
- 10-11 PROKLEPLI JSME KLEPLY**
(EDUARD ČELIŠ)
- 12-13 POD ZVIČINOU BYLO VESELO**
(TEREZA KRÁČMAROVÁ)
- 14-15 STRAŠIDELNÁ BAŽANTNICE**
- 16-17 PRUSKÁ VÁLKA**
(JIŘÍ VACEK)
- 18 Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 UDÁLOSTI – ZAJÍMAVOSTI**
- 20 ODKOJENI HŮROU**
(JAROSLAV VOVES)
- 21 HRÁČI FMK JAVORKA
ZÍSKALI POHÁR**
(OLDŘICH VELICH)
- 22-23 MALÍŘI V BĚLOHRADĚ
PETR STUHLÍK**
(EDUARD ČELIŠ)

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE

STRANA 1
LADISLAV STUHLÍK

PRŮVOD FOLKLORNÍCH SLAVNOSTÍ

STRANA 24
VÁCLAV LEJDAR
STRAŠIDELNÁ BAŽANTNICE

DALŠÍ ČÍSLO BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ
VYJDE 28. 8. 2015

Bělohradské listy

periodický tisk územního samosprávného celku Lázně Bělohrad

Vydává Město Lázně Bělohrad

Vychází jako dvouměsíčník

Redakční rada: Ladislav Stuchlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Hana Marie Körnerová, Václav Lejdar, Iva Plecháčová, Josef Špür, Ing. Pavel Šubr, Jaroslav Voves.

Povoleno MK ČR pod č. E 10901

Adresa: Město Lázně Bělohrad
Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon: 739 629 482, Fax: 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Grafika, sazba a tisk:

Tiskárna ARPA, Kotkova 792, Dvůr Králové nad Labem

POHLED DO KRAJE

Většinou nevnímáme prostředí, v němž jsme se narodili, protože je pro nás samozřejmostí. Vyrostli jsme v něm, tudíž se stalo zcela přirozeně naší součástí. Pokud ho vnímat začneme, tak až v okamžiku, kdy nás na něj upozorní někdo jiný.

Můj strejda Bohouš Kulhánek se narodil v Hřidelci, prožil v něm celý život, znal podrobně vesnici i okolí - včetně rybníků a potoků, kam chodil na ryby, a lesů, kde tehdy rostlo nesrovnatelně víc hub než dnes. Se svým rodištěm byl spokojený a nikdy ho ani nenapadlo, aby si ho nějak prohlížel nebo hodnotil.

V oněch dávných dobách, kdy jsme byli ještě chalupáři, jezdili s mým mužem pravidelně v sobotu na ryby. Měli svá vlastní kapři a pstruží místa, někdy přivezli úlovek, někdy nic, ale na tom vlastně nezáleželo. Pěkně si popovídali, probrali ženské i mezinárodní situaci a domů přijížděli odpočatí a spokojení s dobře stráveným dnem.

Když se jednou navečer vraceli směrem od Valdova, zastavil můj muž tam, kde se říká Na Sklepníku. Je tam krátká rovinka, napravo les, nalevo les, pod ním první střechy hřídeleckých chalup a vepředu vršek sopky, za nímž se otvírá pohled daleko do kraje. Jako obraz lemovaný z obou stran zeleným rámem. Dole Bělohrad, tenkrát ještě s typickým továrním komínem, kousek od něj kostel na Byšičkách a na horizontu temně zelený hořícký Chlum.

„To je ale krásná,“ řekl můj muž, který se rád kochá. (Odkázal na pana Svěráka, že ho použil jako vzor pro postavu doktora z filmu Vesničko má středisková. Aspoň naše auto podle toho vypadá.)

A strejda řekl: „Hm.“

Chvilí tam stáli, dívali se do kraje a pak pokračovali v cestě domů.

Když jsme přijeli příští týden, řekl strejda nečekaně:

„Tak jsem jel v úterý z Valdova a zastavil nahoře Na Sklepníku, co jsme stáli minule. A měl jsi pravdu. Ona je to vážně krásná. Víš, že jsem si toho nikdy dřív nevšiml?“

Jsou jiné země, s jinými horami, kostelními věžemi a výhledy do kraje. Jsou krásné, potěší oko, ale nepatří k vám. A já si vždycky vzpomenu na báseň Jaroslava Seiferta Hora Říp. Protože tam to všechno je. Od toho ostatně básníci jsou, aby za nás vyjádřili city, pro které nám chybí ta správná slova. Ta báseň není jen o hoře Říp, je o lásce k rodné zemi a začíná slovy:

„Viděl jsem hory plné ledu, však zpívát o nich nedovedu... ..když ale vidím na obzoru uprostřed kraje nízkou horu...“

Já bych ji tu moc ráda nechala otisknout celou, ale i když není dlouhá, na úvodní půlstranu se přece jen nevejde. Ale můžete si ji přečíst sami. Pokud ji nemáte doma, tak stačí kliknout na internet.

A ještě jeden pohled do kraje. Nedávno jsem se vydala do Tatobit u Turnova. Nejela jsem tím směrem – no už dobrých deset let. Nejspíš víc. Přes Železnici, kolem rozhledny na Táboře, přes Lomnici směr Kozákov. Po každém stoupání na horizont se otevřel nový pohled. Byl jasný letní den, který dovoluje vidět celé panorama Jizere i Krkonoš. Já se - na rozdíl od mého muže - obvykle nekochám. Já řídím. Ale tentokrát jsem zastavila. V dále se zvedala ostrá špička rozhledny na Ještědu a na samé hranici viditelnosti i Bezděz. Dole pak typická silueta Trosek. A já si říkala: Páni, tohle je ale krásný kout země české. A okamžitě se mi vybavily debaty s lidmi, kteří dnes bez problémů mohou cestovat do celého světa, a o našem životě v totalitě mají asi takovou představu, jako jsme měli my o životě našich rodičů za války. A ptají se: „Tak proč jste tu zůstávali? Proč jste neemigrovali?“

Když pomínu jiné (převážně rodinné) důvody, tak většina z nás tu za totality zůstala ne proto, že bychom se nedomluvili anglicky nebo německy, nebo jsme neměli příležitost utéct, ale proto, že jsme si nedokázali představit život bez země, kde máme svoje kořeny. Že jsme se nedokázali smířit s tím, že bychom už navzdorykdy přišli o to zvláštní sevření kolem srdce, které se vás zmocní při pohledu do rodného kraje. (Pro ty, kteří si to nepamatují, nebo ještě nebyli na světě, připomínám, že tenkrát byla emigrace jízdou bez návratu.)

Začaly prázdniny. Čas výletů, čas objevování nových míst nebo možná jen návratů k těm starým, která jsme už léta nevnímali. Mám ale jedno praktické doporučení: Až se budete kochat krásami rodné země, tak radši zastavte. Ať vaše auto nevypadá jako to naše.

Přeji vám krásné léto!

Hana Marie Körnerová, foto: Pavel Janák

LETNÍ ZASTAVENÍ - VENKOVSKÉ HOSPŮDKY STARÁ A NOVÁ

Kdysi každá vesnice mívala tři ústřední body, do nichž se soustředoval veškerý život kulturní, společenský i naučný.
Škola, kostel, hospoda: Informace všeho druhu.

ZASTAVENÍ PRVNÍ STARÁ HOSPODA VE HŘÍDELCI

Když jsme sem před téměř třiceti lety přišli, škola už dávno nefungovala a kostel byl zchátralý. Zbyla pouze hospoda. Ta ovšem - na rozdíl od dvou předešlých institucí - fungovala bezchybně. S nostalgií dodnes vzpomínáme na hospodského a kamaráda Josku Bejru, za jehož „funkčního období“ byla hospoda otevřená prakticky nepřetržitě. Pro naše děti, zvyklé z města na jiný řád, to byla naprostá novinka. Když šla tehdy devítiletá dcera poprvé pro limonády, vrátila se s očima vyvalenýma a bez limonád.

„Je zavřeno?“ ptala jsem se.

„Ne.“

„Pan hostinský tam není?“

„Je, ale spí.“

„Kde spí?“

„U stolu. Já jsem ho zdravila, ale neprobudil se.“

„Tak se vrat' a pozdrav víc nahlas.“

Vrátila se s limonádami.

„Tak jsi ho přece jen probudila,“ řekla jsem.

„Já nevím.“

Vyrozuměla jsem, že po hlasitějším pozdravu zvedl hlavu, otevřel jedno oko a zeptal se: „Co chceš?“

„Limonády.“

„Kolik?“

„Pět.“

„Vem si je ve sklepe a peníze hoď do krabice.“

Spal dál. A provoz fungoval.

Tradovalo se, že Joska občas neměl náladu dělat hostinského, a pak točil pivo ten, kdo přišel poslední. Chlapi to dobře věděli. Do hospody odcházeli zhruba ve stejnou dobu. Vzhledem k tomu, že hospoda leží uprostřed vesnice a z většiny chalup se k ní schází dolů, viděli jeden na druhého. Odhadovali vzdálenost a nenápadně zrychlovali. Pak začali poklusávat a ke konci už vyloženě pádili. Poslední měl smůlu.

Je známo, že hospodám se nejlépe daří v létě. Přijedou chalupáři, zastaví se pěší turisté i vyčerpaní a žízňiví cyklisté. Dny jsou dlouhé a teplo a nikomu se nechce domů. Sedí se, dokud je nálada, dobrá společnost a žízeň. Ale prubířským kamenem pro každou hospodu je zima. Chalupáři odjedou, turisté nechodí, z cyklistů se stanou lyžaři a zamíří do Krkonoš. Tehdy není snadné hospodu udržet, protože živnost funguje v podstatě jen o víkendech. Navíc nejsme ve městě, kde je ústřední topení. Hostinský musí několik hodin před otevřením roztopit kamna a pak každou čtvrtdinu běhat z domova přikládat. Přesto se občas stane, že hosté sedí v kabátech. Zima je prostě zima. A pokud mrzne příliš, i skalní štamgasti raději zůstanou ve vlastním teplém obýváku u televize. Tehdy mívá každý hostinský nutkání to vzdát. Jenže přijde léto a optimismus (a odhodlání) se vrátí.

V létě se většina vesnice neschází ani tak v hospodě, jako venku pod jejími okny - na lavicích a pod slunečníky. K našim nezapomenutelným vzpomínkám patří ty, kdy se ani po zavírací době nikomu nechtělo domů. Strejda Bohouš si poslal některé vnuče pro „heligónku“, občas někdo přišel i s kytarou a pak se hrálo a zpívalo až do rána. Protože se už neče-povalo, většina lidí přinesla domácí zásoby a jelo se dál. Repertoár byl široký - od trampských písniček přes pop až k lidovkám. Důležitá nebyla ani čistota hlasu, ani bezchybný text, ale to, že jsme všichni seděli pohromadě, zpívali a bylo nám dobře.

ZASTAVENÍ DRUHÉ NOVÁ HOSPODKA V LÁNECH

„Láňáci“ odjakživa chodili do hřídelské hospody. Pěšky i na kole, jednotlivě i v houfu. Teď ovšem mají hospodu vlastní. A došlo k tomu jen proto, že jedna pošťáčka měla svůj sen. A nejspíš by pouhým snem zůstal, kdyby Míša Čechová neztratila práci. Stát se z pošťáčky nezaměstnanou se jí nezamlouvalo, a tak se rozhodla, že svůj sen uskuteční. Přestože ji všichni zrazovali a realizace trvala celý dlouhý rok. S manželem zrekonstruovali hospodářskou přístavbu a vybavili tak, aby z ní byla hospůdka. Nejlepší zhodnocení je: útulná a domácká. Od lavic s polštářky, aby vás to při dlouhém sezení netlačilo, až po obrázky na zdech.

Když jsem se byla předevířem Míši zeptat na jejich začátky, byla hospůdka ještě prázdná. Míša s manželem seděla u prvního stolu, hráli příi a smáli se u toho.

„To jsou ale pohodáři,“ řekl můj muž.

Měl pravdu. V tom to všechno je. V lidech, kteří dokáží vytvořit atmosféru, v níž je pak i hostům příjemně.

„Já jsem vždycky záviděla Hřídelským, že se dokáží společně bavit, že drží spolu,“ řekla Míša. „Ta hospoda je tak nějak stmelovala a mně bylo líto, že v Lánech nic takového nemáme. Tak jsem se rozhodla, že to zkusím. A jsem ráda.“

Vesnická hospoda má jinou funkci a smysl než hospody ve městě. Tam si můžete podle nálady vybrat, kam půjdete, vesnická hospůdka je jen jedna. Proto byla odjakživa místem, kde se všechno zařídilo a vyřídilo. Stává se (a vždycky se stávalo), že padnou neuvážená slova, občas i pár facek. Hospoda nabízí možnost vyřešit sousedské nesrovnalosti několika panáky. Rozhodně je to lepší varianta, než se honit po soudech.

Až pojedete na výlet, zastavte se. Ve staré nebo v nové. Všude vás dobře přivítají. Pivo je vychlazené, nanuků pro děti dostatečná zásoba a obsluha je vždycky příjemná. A když bude nálada a příležitost, můžete si s místními i zazpívat.

Hana Marie Körnerová,
foto: Pavel Janák

PRSA NA MÍRU

Je to příběh starý téměř čtvrt století. Stal se v dobách, kdy kosmetické operace teprve začínaly, a veřejnost o nich dohromady nic nevěděla. Tenkrát se plastická chirurgie zabývala převážně operacemi vrozených vad (rozštěpy rtu a patra) nebo nápravou pouhých znetvoření. Připomínám, že ještě neexistoval internet a záplava vyčerpávajících informací všeho druhu.

Moje sousedka Miluška se tehdy vrátila z nemocnice a přišla mi ukázat svá nová prsa. Nebyla jsem první, Miluška je ukazovala všem známým na požádání a zasvěceně se bavila o jejich velikosti a ceně. Připomínalo to doby, kdy jsme se jako mladé matky scházely u pis-koviště a vzájemně si předváděly, jak dobře jsme nakoupily trička a svetry pro děti.

Milušce bylo tehdy osmatřicet, měla postavu třináctileté školačky a hubenou, ustaranou tvář pětáctileté ženy. Byla moc hodná, poněkud naivní a značně nesamostatná. Měla dvě dospívající děti a dlouhá léta byla takzvaně v domácnosti. Před půl rokem se rozhodla, že bude zase pracovat, a začala se věnovat modelování nehtů. Výdělek z toho neměla prakticky žádný, ale to nijak zvlášť nevadilo, protože Milušku živil manžel Kája – obchodník s ojetými vozy, který základní kapitál pro podnikání získal pašováním mědi (z oloupaných kradených kabelů) do Německa. Kájovy bylo čtyřicet, měl spoustu peněz, zálibu v alkoholu, konfliktech a osmnáctiletých slečnách z diskoték. Když ho ta poslední opustila, udělal Milušce na oku monokl a přerazil jí nos, protože s ním dost netruchlila. Miluška mu vyhrožovala, že se s ním rozvede, ale jako obvykle došlo jen na slova. Když se Kája druhý den ze své špatné nálady vyspal, koupil jí kytku a vzal jí s nosem v sádrovém můstku a s černými brýlemi na očích na drahou večerí do nóbl podniků. To byl – víceméně - standardní postup řešení jejich domácích konfliktů.

Panelákové sousedky (jak zvědavé, tak nedobrovolné účastnice domácích výstupů) Milušku pravidelně nabádaly, aby toho lumpa konečně opustila, ale Miluška stereotypně odpovídala: „Stejně nemám kam jít,“ a „Z čeho bych asi žila.“

Jedna ze sousedek po takovém výstupu soucitně řekla: „Chudák Miluška, jak to může pořád tak snášet!“

A druhá věcně podotkla: „Asi jí to za to stojí. Ty musíš v pět ráno vstávat, letět s dětmi na autobus a do školky, pak mazat do práce a do večera se honíš jako pes s jazykem na vestě. Miluška vstává v deset, její denní rozvrh se skládá z návštěvy kosmetiky, solária, kadeřníka, několikahodinového nákupu v obchoděku, pak navštíví nějakou stejně vytiženou kámošku, u káfička proberou, jak jsou nešťastní, pak už je moc hodin na vaření večere, takže ukloní

nějakou rychlovku, protože prostě nestíhá. A večer se jde buď do nějaké vinárny, nebo mají společnost doma. Většinou do dvou do tří do rána, jak všichni slyšíme. Je ti určitě jasné, že z tvého platu prodáváčky v potravinách by sis takhle žít nemohla.“

Ticho po jejích slovech bylo husté a obtěžkané protichůdnými pocity. Jeho výsledek by se asi dal shrnout do věty: Něco za něco!

O lidské důstojnosti a hrdosti nepadlo ani slovo.

Ale vraťme se k tématu. K prsům na míru. To, že manžel Milušku občas seřezal, občas jí udělal monokl nebo naštipnul nějakou kost, nepřipadalo Milušce tak strašné, jako to, že jí při každé opici sděloval, že má prsa po tátovi. Díky tomu Miluška odmítala chodit s dětmi na koupaliště a prodejny s luxusním prádlem jí vhněly slzy do očí.

Po revoluci zaplavily stánky PNS tiskoviny s odhalenými slečnami. Nedalo se jim uniknout, nebyly snad jen v Ohníčku a Mateřidouce. Zato se kypré vnaďy valily ve všech módních a filmových časopisech a slovo silikon se skloňovalo ve všech pádech. To už bylo na Milušku příliš a poprvé v životě se odhodlala k radikálnímu činu: Pořídím si nová prsa! A na míru!

Stačilo si jen počkat na další monokl nebo naštipnutou kost. Pak následovalo vybírání vzoru podle fotografií v časopisech či podle obrázků pod erotickými inzeráty. Pak Miluška navštívila ordinaci plastického chirurga a vyrazila z manžela třicet pět tisíc (téměř desetinásobek tehdejšího průměrného platu) na svou vysněnou představu. Zakoupila si silikonový transplantát, který vypadal jako průhledná punčoška, a nastoupila do nemocnice. Chirurg jí řezem v podpaždí vsunul transplantát pod kůži a vyplnil příslušným množstvím silikonového gelu, odpovídajícímu její drobné postavě. Miluška byla šťastná. Ovšem jen do doby, než se vrátila domů. Jejím přijetím do nemocnice předcházela strašná domácí scéna, kdy Kája hulákal, že si nepřeje, aby si na něj lidi na ulici ukazovali, že jeho žena je má umělý!

„Já tě znám!“ vykřikoval. „Všechno vykecáš a lidi se mi budou smát!“

Miluška svatosvatě slíbila, že nic nevykecá a odešla do nemocnice. Den po úspěšné operaci se její manžel opil, jak zákon káže, o půlnoci otevřel okno a na ztichlou čtvrt vykřikoval žalostným hlasem: „Moje žena si nechala udělat gumový kozýčy!“ Dokud neochraptěl.

Miluška měla pocit, že z paneláku už nikdy nevyleze, a její děti odmítly chodit do školy, protože si na ně na ulici ukazovali. Dnes podobné události už nikoho nevzrušují.

Všichni, kdož v těch dnech přišli k Milušce na návštěvu, byli strašně zvědaví na výtvar, který nejenže budil úctu cenou, ale byl i viditel-

ným důkazem, že ani v této zemi už není nic nemožné. Prsa na míru za pár dní! Bez problémů a stejně jako na Západě!

Kdeže ty časy jsou! Dnes je internet plný reklam na kliniky plastické chirurgie, kde prakticky nic jiného nedělají. U každého inzerátu je poradna, kde lékař přesně vysvětlí postup, a zájemkyně si může prohlédnout nejen snímky před a po, ale i video z operace (pro laika poměrně nechutné). Za Miluščiných časů nic takového neexistovalo, a tak byla vlastně průkopnicí.

Po dobu než splaskl pooperační otok, byla Miluška šťastná. Pak její manžel - stejně taktí a laskavý jako vždy - při pohledu na její prsa (mimořádně opravdu hezky udělaná a odpovídající její drobné postavě) pravil opovrživě: „Za pětáctičet tisíc jsou nějaký mřňavý! To sis teda moc nepomohla!“

A Miluška začala plakat a s přestávkami poplakávala celých pět let. K trápení nad tím, že její prsa nejsou zdaleka to, co si původně představovala, se přidaly ještě navíc Kájovy žárlivé výstupy. Třebaže sám nenechal žádnou sukni na pokoji, Milušku podezíral, že si poprsí nechala udělat kvůli nějakému jinému muži. Do svého seznamu podezřelých postupně přiřadil všechny známé, spolupracovníky i sousedy a neustále vykřikoval:

„Příznej se! Kvůli komu to bylo? Kvůli mně ne, já byl na tebe už zvyklý!“

Místo tečky pak nikdy nezapomněl dodat: „A stejně jsou mřňavý!“

Po pěti letech se Miluška proplakala k rozhodnutí, že si nechá udělat prsa větší.

„Když už mám snášet ty jeho věčné výstupy, tak at' mám aspoň nějakou radost,“ odůvodnila své rozhodnutí.

Všechny Miluščiny přítelkyně si oddechly, protože jim nekonečné konzultace o tvaru a velikosti už lezly na nervy.

Miluška si musela najít jinou nemocnici, protože v té původní ji odmítli vyhovět. Chirurg jí vysvětlil, že s tak velkými implantáty, jaké požaduje, bude pravděpodobně přepadávat dopředu. Neodradilo ji to. Zaplatila o patnáct tisíc víc (ceny mezitím, stejně jako u všeho ostatního, stouply) a po týdně se vrátila spokojeně domů.

Řez jí už nedělali v podpaždí, ale těsně pod bradavkou, takže nebyl vidět ani v těch nejmenších plavkách.

„Teď teprve,“ prohlásila Miluška, „jsem konečně šťastná!“

P.S. Kája měl nelichotivé připomínky i k druhému výtvaru (jeden prs byl podle něj o dva centimetry výš než druhý).

P.S. Miluška nebyla šťastná ani po třetí výměně.

Hana Marie Körnerová

Říká se, že člověk by se v životě neměl ohlížet zpět a stále se vracet k tomu, co bylo, neboť to již nelze ovlivnit. To ovšem neplatí pro historii. Vždyť zkušenosti našich předků a vše, čemu v průběhu svého života museli čelit, by měly být poučením pro příští generace, aby neopakovaly stejné chyby. Bez vzpomínek na minulost by nebylo budoucnosti.

V letošním roce je to již – nebo teprve?! – 70 let od chvíle, kdy skončila jedna z nejstrašnějších válek. A je dobře, že tu jsou stále s námi ti, kteří jako by zázrakem přežili genocidu páchanou v jejím průběhu ve vyhlazovacích táborech. Naskytá se otázka – odkud tito lidé poté čerpali sílu, aby vůbec byli schopni žít dál? Odpustili? Zapomněli? Ne, jen zasunuli všechny ty hrůzné vzpomínky někam hodně hluboko a zakázali si je připomínat.

O to více si tedy ceníme skutečnosti, že se naši škole dostalo té cti a ke sklonku školního roku k nám zavítala na besedu se žáky paní Marta Kottová, žena, jež jako dítě prošla peklem koncentračních táborů. Říká se, že odpouštět se má, zapomínat ne. Je vlastně vůbec možné se s tímto tvrzením plně ztotožnit?

Pojďme si v malém ohlédnutí tuto událost, kterou pro nás návštěva paní Kottové byla, připomenout.

Marta Kottová

Rodné jméno Marta Lašová
Narození 22. února 1929 (86 let)
Černovice
Československo
Bydliště Liberec, Česko
Ocenění Medaile Za zásluhy

Česka **Marta Kottová** (rodným jménem **Marta Lašová**, * 22. února 1929) přežila holocaust a je předsedkyně Historické skupiny Osvětim. Jako dítě prošla koncentračním táborem Terezín, odkud byla s rodinou poslána do vyhlazovacího tábora Auschwitz-Birkenau (někdy též Osvětim-Březinka). Angažuje se v osvětě mládeže a své zkušenosti z dob druhé světové války se snaží předat současným generacím. V rámci této činnosti navštěvuje školy, vzpomínkové akce a usiluje o to, aby „memento holocaustu nikdy nevymizelo z naší paměti“. (wikipedie)

PAMĚŤ NÁRODA ANEB DĚJEPIS TROCHU JINAK

Je 26. května a v aule naší ZŠ K. V. Raise sedí skupina žáků z devátých tříd a očekávají příchod „pamětnice událostí“, o kterých se učili v dějepisu.

V 9:00 se konečně dveře otevírají a vstupuje drobná starší dáma.

Paní Marta Kottová. V nažehlené bílé halenke a splývavé světlé sukni by se krásně vyjímal na fotografiích z 20. let minulého století. Nese se zpřímá a již na první pohled je patrné, že ona jemná dáma je zároveň silná osobnost. A co člověka zaujme hned poté? Výrazné hnědé oči a hluboký, trochu drsný hlas. Omlouvá se, že špatně slyší, a bere si naslouchátka.

Je třeba navázat kontakt. Obrací se na žáky: „Tak na co byste se mě chtěli zeptat?“

Klasická situace. Nikdo se nehlásí, jeden pokukuje po druhém, až konečně Honza onu trapnou chvíli rozčísne svým nesmělým dotazem: „Paní Kottová, nebyla jste náhodou nedávno v televizi ve Střepinách?“ „Ale na to se „vyprdni“ a na takový věci se neptej,“ vypálí nečekaně ona noblesní dáma vzápětí. Je tedy jasné, že paní Marta není – a vlastně v důsledku toho, co všechno prožila a viděla – nemůže být žádnou útlocitnou květinou.

O tom, že je pěkně „od rány“ a pro jadrnější slůvko nejde daleko, se vzápětí mohl přesvědčit i náš pan ředitel.

Během krátké přestávky poprosil paní Kottovou, zda by mohla zmínit, jak vnímala realitu koncentračního tábora, neboť děti si to nedokáží dostatečně představit. „A vždyť ty o tom taky ho...no víš,“ reagovala paní Marta.

A tak postupně plyne čas vymezený pro besedu.

Paní Marta své střípky vzpomínek předkládá bez patosu, věcně.

Teď je červenec a prázdniny jsou v plném proudu a především děti užívají plnými doušky bezstarostné dny zaslouženého volna. Nejinak tomu bylo i před více než 70 lety. I tehdy se dvanáctiletá Marta radovala se svými kamarády z prázdninových dní a s dětskou bezstarostností nevnímala skutečnost, že naše země je již tři roky protektorátem Böhmen und Mähren. Díky Hitlerovým opatřením však již záhy byla vržena do tvrdé reality. Marta totiž byla Židovka. (Jednou z Hitlerových protizhdovských represí byl zákaz školní docházky pro Židy.)

„Nejprve jsem měla ohromnou radost, že po prázdninách nebudu muset do školy. V září jsem se svým kamarádům dokonce smála: Heč, vy musíte, a já ne!... Ale po pár dnech jsem jim začala závidět a dodnes v sobě nesu trauma – chybí mi křída, a vždy, když přijdu někam na besedu do školy, tak mám chuť mazat tabuli...“ – to je jeden ze střípků vzpomínek, které před ztichlou aulou dětem předkládá, bez zbytečného sentimentu, paní Marta Kottová.

Z řad ztichlého publika v aule zazní otázka: „Jak jste mohla sebrat sílu žít?“ Paní Kottová odpovídá: „Zapomenout se nedá, nemůžu odpustit, že mi zabili všechny blízké, to se nedá...“ – její oči hledí chvíli do prázdna. Zřejmě se jí před nimi odvíjejí vzpomínky na její blízké, rodiče a příbuzné, kteří se konce války nedočkali. Zmiňuje čísla 503, 504 a své číslo 505, které dostala s rodiči přiděleno pro transport do Terezína.

Čas vymezený na besedu uplynul jako voda.

Hodně zdraví, sil a elánu do dalších let! Děkujeme, paní Kottová!

A protože jsou prázdniny – pro srovnání – takto žijí a přemýšlejí dvanáctileté děti dnes.

Iva Plecháčová, foto: Jaroslav Jirásko

Slohová práce – Miroslav Pospíšil, VI.A - **GOOGLE** Karkulka

Ahoj, já jsem NITUS a jsem počítač. Povím vám jeden příběh o jednom internetovém prohlížeči.

Byl jednou jeden prohlížeč, který se jmenoval GOOGLE Chrome. Jednou GOOGLE pařil hru GTA, ale v průběhu hraní mu maminka Opera nakázala, že musí zaskočit za babičkou, které se říká Internet Explorer.

Tak mu maminka připravila složku a do ní mu dala pár dat, trochu aktualizací a další data. GOOGLE se ptá: „A kde to vlastně je?“ Maminka odpovídá: „Musíš přes vodní chlazení do grafické karty MSI 750. A dej si pozor na viry!!“ „Jo, jo,“ odpověděl GOOGLE a vydal se na cestu. GOOGLE s úsměvem odchází, ale maminka má slzy v očích.

Pár minut si takhle GOOGLE kráčí podél kabelu a najednou před sebou spatří nějaký divný program, který ho oslovil: „Ahoj, nejsi ty malý GOOGLE?“ „Ano, jsem.“ „A copak neseš v té složce a kam vlastně vůbec jdeš?“ „Jdu za svojí babičkou, ta bydlí v grafické kartě v čipu 723 K.“

GOOGLE totiž v tu chvíli nevěděl, že nemá nic o sobě říkat cizím programům. A ten program dodává: „No hele, tak bys mohl ještě babičce natrhat pár dat, určitě by jí to udělalo radost.“ „Jó, to je dobrý nápad, děkuji.“ Tak se rozloučili a GOOGLE šel trhat data.

Mezitím virus došel k babičce, vtrhnul dovnitř, skočil na babičku a zavíroval jí!!

Za necelých 15 minut dorazil k babičce GOOGLE. Přijde ke dveřím, vidí je otevřené, tak jde dovnitř a zakřičí: „Haló, je tu někdo?“ Zavírovaná babička odpovídá: „Jó, jsem tu.“

GOOGLE přijde k babičce a vyděšeně se na ni podívá: „Babi, proč jsi taková velká?“ „No, víš, mám v sobě hodně dat.“

„A babi, proč se tak přehříváš?“

„No, víš, to se občas starým lidem stává.“

GOOGLE však věděl, že to není normální, ale přesto se ještě zeptal: „A babi, proč vypadáš jako virus?“

„Abych tě mohla zavírovat!!“

Tak vir zavíroval babičku i GOOGLE. Poté v klidu usnul.

Po nějaké době antivirus Avast úplně náhodou bezmyšlenkovitě zevloval na síti a přes otevřené dveře uslyšel chrápání vira. Tak mu to nedalo, vešel dovnitř a uviděl spícího vira. Zapnul všechny svoje zabezpečovací programy a strhnul se velký boj. Byl to zápas vyrovnaný, ale Avast, protože se pár minut předtím aktualizoval, nadobro virus zničil. Úplně celý ho narval do karantény.

A tak virus nadobro zmizel z PC. Všichni byli šťastní, oslavovali a všem se to moc líbilo. Tak tohle byl příběh o jednom malém prohlížeči.

The End

70 let. Je to málo, nebo moc?

ŽÁCI ZÁKLADNÍ ŠKOLY PŘEDSTAVILI SVÉ ZÁVĚREČNÉ PRÁCE VEŘEJNOSTI

Do školního vzdělávacího programu Základní školy K. V. Raise byl v uplynulém školním roce nově zařazen bod vymezující povinnost pro žáky devátých tříd, a to sepsat závěrečnou absolventskou práci.

Na začátku školního roku si každý žák vybral jedno z navržených témat a zaregistroval se u svého konzultanta z řad učitelů. Za jeho vedení pak dané téma zpracoval.

Školní obhajoby před pětičlennou komisí pak určily žákům známky z jejich prací (známka je součástí závěrečného vysvědčení) a komise zároveň vybrala nejlepší práce pro obhajoby veřejné.

Veřejné obhajoby nejlepších absolventských prací žáků devátých tříd se konaly 25. června v aule základní školy. Asi 80 přítomných tak mělo možnost posoudit prezentační výkony žáků a držet jim palce, aby zvítězili nad zrádnou trémou.

Elektromotory, Turistický průvodce po Korutanech a Hasičský záchranný sbor v Lázních Bělohradě - tato témata závěrečných prací žáků byla vyhodnocena jako nejlepší práce a jejich autoři, Jan Čapoun, Jan Hoška a Ludvík Petřivý, byli odměněni zvláštní cenou poroty.

Celý projekt závěrečných prací se ukázal jako velmi úspěšný a atraktivní a byl poměrně velkou motivací pro žáky devátého ročníku „makat“ až do konce. Kvalita prací i výkony žáků ukázaly, že základní škola má na výstupu komunikativní žáky se schopností pracovat s informacemi.

Jaroslav Jirásko, foto: Jana Klusoňová

Cesta na sever

Co nutí člověka vydávat se do nekonečných dálek a vyrážet za dobrodružstvím? Co ho nutí hledat nové cesty a zážitky, když se zdá, že všechno bylo již objeveno. Dá se ještě v dnešním světě techniky, komunikací a internetu něco výjimečného zažít?

Jsou lidé, zdanlivě obyčejní, kteří se na takové cesty vydávají. Jedním z nich je Bělohradčák Radek Rejmont, který na svém motocyklu projel již hezkou řádku zemí. Často jezdí sám a spoléhá pouze na svoje vlastní schopnosti. Minulý rok se vrátil z jedné ze svých nejdelších cest. Zavedla ho vysoko na sever, do Norska, až za severní polární kruh. Celkem osmnáct dní a devět tisíc kilometrů po „ose“. Žádný trajekt, jen on, silnice a jeho motorka. Kdysi mně řekl: „Dokud přehodím nohu přes sedlo, budu jezdit.“

Zpověď motocyklisty

Klukovský sen o zdolávání dálek. Možná to mě posadilo do sedla motorky. Tentokrát pojedou na sever, napříč Evropou až za polární kruh. Sever je pro nás motorkáře nejdálší možný bod, Mekka dnešních cestovatelů. Nejdlejší trasa v Evropě. Zabalím a pojedou. Stan, ložír, ešus, jídlo tak na čtrnáct dní, pojistit se a dát motorku do cajku. Vyrážím, z Bělohradu nejdřív, takřkajíc za humna, do Hamburгу. Odtud do Dánska - Kolding, Odense, Kodaň.

Podmořský tunel je jako vstup do podsvětí. Předem voda a díra na okraji pevniny. Začátek tunelu je prosklený a je z něj vidět na moře. Hladina se zvedá až je v úrovni očí, pak se přelije nad hlavu. Ovládá mě zvláštní pocit. Nebe i hladina zmizí a já jedu šerem podmořského tunelu na 4 km vzdálený umělý ostrov Öresund. Při výjezdu se nestačím divit, silnice vede přímo na dvanáctikilometrový most. Vysoko nad mořem přehlížím úžinu a sjíždím do Švédska. Projíždím velkými městy Malmö, Göteborg. Norské Oslo, Trondheim. U Mo i Rana přejíždím polární kruh. Mířím na sever střídavě po norské a švédské straně hranic.

Není pořád jen pěkně. Při jízdě trávající osmnáct dní propře tři. Hledám nocleh, kde se

dá. Když to jde, spím v různých boudách u silnice. V jedné je úschovna kol. Noc trávím na posteli, kterou sem někdo odložil, zřejmě pro podobné cestovatele, jako jsem já. Jedu na sever již podruhé. Při minulé jízdě bylo počasí daleko horší. Pršelo tak, že jsem strávil v prkenné boudě u silnice tři dny. A lilo jako z konve. Za

celo dobu jsem neviděl živáčka. Společnost mně dělala pouze malá myška, chodící hledat zbytky. Po třech dnech jsem byl psychicky na dně. Nasedl jsem na motorku a vyrazil do liliáku. Teprve po 800 kilometrech se objevilo světlejší nebe. Déšť mě stál všechny síly a zničený foťák. Nezbyla ani jedna fotka. Proto si to dávám ještě jednou, abych zážitky zopakoval a také řádně nafotil.

Polární kruh. Stejně jako rovník je Mekkou cestovatelů. Stojím u památníku obětem mrtvých z druhé světové války. Leží tu Norové, Poláci,

Rusové, kteří pro Němce stavěli silnici na sever. A vlastně taky pro mě. Vzdávám jim čest, bez vás bych sem nikdy nemohl dojet. Vjíždím do dalšího podmořského tunelu. Nade mnou je hora, pak moře. Zvláštní pocit. Vyjíždím na Nord Kap – Severní mys. Je mlha a pravé severské počasí.

tam tři dny, nabral sílu a něco se dozvěděl. Je to hezký pocit, potkat v téhle pustině Čechy a ještě k tomu od nás z Bělohradu. Děkuju jim a jedu dál.

Fičí vítr, místy leží zmrzlý sníh. Žádné stromy, sporá vegetace. Dál už to nejde, Botnický záliv Barentsova moře uzavírá cestu. Dokázal jsem to i podruhé. Navštěvuji malé muzeum, abych se alespoň trochu ohřál. Přidávám kámen na jednoho z mnoha mužů a vyrážím na zpáteční cestu.

I ve Švédsku žijí Češi. Náhoda jako hrom. Když jsem před odjezdem přezouval gumy u Vaška Ponera, řekl jsem mu, kam jedu. Stav se u mého kluka, povídá, je teď ve Švédsku na brigádě a dal mi adresu: Švédsko, Lulea Ukea - Sundsvall. Mladý mě přivítal skvěle. S kamarádem přichystali hostinu. Knedlíky se zelím a kuře. Moc si toho cením. Pobyl jsem

Příroda severu je nádherná. Určitě poslední nedotčená v Evropě. Překvapuje mě, že zažívám i krásné teplé dny, kdy můžu být jen tak na lehko. Lidi jsou báječní a ochotní. Města uklizená a bezpečná, policajta jsem viděl pouze jednou. Spím, kde se dá, hlavně ve stanu. Venku by to nešlo, sežrali by mě komáři. Jsou jich tu miliardy a je to jediné negativum, se kterým jsem se setkal.

Volně potkávám divoká zvířata, převážně soby a losy. Hlavně soby. Je jich hodně, zvířata odpočívají na silnici a za plného provozu ji

ve stádech přebíhají. U silnic prodávají místní jejich kůže a suvenýry z nich. Nevím, jestli z těch přejetých, nebo ulovených. V jednom malém městečku

chci zabránit srážce s paroháčem a končím na zemi. Motorka to odnesla několika šrámy a já jsem trochu potlučený. Na nohy mně pomáhají nějakí francouzští turisté. Sob ve městě, to mě podržte.

Navštěvuji několik místních muzeí, jsou tu památky na těžký život na severu i připomínky velké historie Eskymáků, Vikingů a Normanů. Stavuji se i na hřbitůvku. Mnoho zde odpočívajících se dožilo sta i více let. Sever je drsný, ale spokojený a dlouhověký.

Cestou zpátky potkávám další motorkáře z Čech. Ti však připluli trajektem, a tak to měli rychlejší. Pro mě by to však nebylo. Dokud přehodím nohu přes sedlo, pojedou po ose. Všem takovou cestu doporučuji. Uvidí krásné věci a zažijí opravdové dobrodružství.

Děkuju Radku Rejmotovi za jeho vyprávění.

Ladislav Stuchlík,
foto: Radek Rejmont

PROKLEPLI JSME KLEPLY

BOHUMIL BOB KLEPL

* 31. BŘEZNA 1958 MOSKVA

Divadelní a filmový herec. Vystudoval pražskou DAMU, obor herectví. Objevil se ve filmech *Báječná léta pod psa*, *Pupendo*, *Mazaný Filip*, *Místo v životě*. Zahrál si i hlavu rodiny ve filmu *Účastníci zájezdu*. Působil v Západočeském divadle v Chebu, Na zábradlí a v Divadle komedie. V současné době tvoří sehnáný pár s Evou Holubovou v komedii se zpěvy pod názvem *Smolíčkovi* a jejich podivuhodná dobrodružství. Představení se hraje ve Studiu 2 v bývalém kině Blaník.

Bob Klepl nádherně vyprávěl v sále místních lázní a našel si čas i pro Bělohorské listy.

MLÁZOVICKÉ KOŘENY

Můj děda, Bohumil první, se narodil v Mlázovicích a v Mlázovicích ve třiatřicátém i můj otec, Bohumil druhý. Ten jako pohrobek, protože děda dělal zahradníka a v červnu 32 při postřiku stro-
mů

na zahradě hostince Dvořákových v Konecchlumí se dotkl elektrického vedení a zemřel. Tátu vchovaly nevrátické a pražské tetičky.

Jako dítě jsem do Mlázovic často jezdil. Pamatuji si na dlouhý pás lesa až ke Konecchlumí, kam jsme hodně chodili na houby. Koncem osmdesátých let jsme mlázovickou chalupu prodali. Naši bydlí v Horní Sytové v Krkonoších a já v domečku na Praze - západ.

Vlastně o Mlázovicích a našich předcích toho nejvíc ví právě táta.

PŘÍJMENÍ KLEPL

Není to zrovna časté příjmení. Víím, že kromě mlázovické linky Kleplových existuje linka budějovická a linka moravská. Když hrají po republice, přijde za mnou nějaký Klepl a zjišťujeme, v jakém jsme vlastně vztahu. Jeden z Kleplů, Milan, je kameramanem torontské televize a má kleplovské rysy a modré oči. Všichni Klepové jsou vysocí chlapi, jenom já chytil po mamince arménskou výšku.

ODPOČINEK S VYSAVAČEM

Ted' zrovna makám na one-man show *Vysavač*, co pro mě napsal Patrik Hartl. A víte, že mě luxování baví. Každý den ráno si dám dobrou kávu, k ní tři toasty se šunkou a sýrem a pak si tak hodinku zaluzuju. To mi vysaje z hlavy všechny problémy...

VLASTNÍ ČANĚK

To je další herec, který má vazbu na Mlázovice. Známe se z Pardubic a Hradce Králové, kde byl v angažmá. Potkali jsme se o Dušičkách na mlázovickém hřbitově. Pořád vypadá moc dobře.

BĚLOHRADSKÉ LÁZNĚ

„Mám ve vaně toho vorvaně,“ volala na kolegyni jedna lázeňská, když jsem bral koupel. Vorvaně z *Účastníků zájezdu*. Ale vážně, vaše lázně mají u mě jasnou jedničku s hvězdičkou. Milý a odborný personál. Doopravdy.

Bělohrad a Bohdaneč, ty jsou moje.

BOHUMIL KLEPL

4. ÚNORA 1933 MLÁZOVICE

Po měštanské škole vychodil odbornou školu jemné mechaniky v Trhových Svinech (rodiště prezidenta Háchy).

Studoval fakultu strojího inženýrství ČVUT v Praze, pokračoval ve studiu na moskevské fakultě jemné mechaniky, kde promoval v roce 1958. Za manželku si vzal vysokoškolačku Natalii Ogandžanovou, Arménku z Tbilisi. Pracoval v Tesle Pardubice na vývoji radiolokátorů, později ve výpočetní technice.

Syn je divadelní a filmový herec o jehož uměleckých začátcích říká: „Byly to takové úlety partičky na pardubickém gymnáziu,“

Deera Nataša vystudovala loutkářskou fakultu a pracuje jako manažérka.

Sedíme na terase domku Kleplových v Horní Sytové a pana inženýr Klepl vzpomíná.

RUSKÝ LEGIONÁŘ

Táta, taky Bohumil, za první války nastoupil do Jičina k 74. pěšímu pluku. Měl štěstí, že přežil a vstoupil do čs. legií v Rusku. Celou jeho ruskou anabázi se prolíná Mikuláš Číla, byl to jeho velitel a novopacký malíř. Domů se otec vrací ve dvacátém roce. Dělá cestařinu, má na starost silničky u Chotče, Hřidelce a Valdova. Cestařina ho ale neuživí, a proto se vrhne na zahradnictví. Až do té osudné události s elektrickým proudem.

MĚŠTANKA V BĚLOHRADĚ

Na měšťance učili dobří kantoři - Divíšek, Babka, Koubek, Vomáčka, Munzarová, Kozák, Bernkopf. Dodneška si pamatuji Divíškovy definice, malování a přírodopis Koubka, precizního Babku. Po letech jsem měl možnost tyto učitele porovnávat a stále je hodnotím velice vysoko.

Mezi spolužáky byli například Jindra Zejfart, Zdeněk Friedrich, Mirek Plecháč, který se staral o srazy nás absolventů.

V posledním ročníku jsme s Vlastou Kulhánkem z Lánů vydávali i školní časopis. Úvodní slovo nám napsal František Divíšek.

CESTA DO ŠKOLY

Na jaře i na podzim jsme chodili do Bělohradu pěšky, do Újezda a pak po nové betonce ke Kotykovu mlýnu. Jenom v zimě jsme jezdili ze Lhoty vlakem. Já to měl nejdál, to už jsme bydleli v čp.173 na konci Mlázovic.

Byla válka a tady byl protektorát. Dopoledne se učili Němci, odpoledne my. Vždycky jsme se podívali pod lavici, jestli kluci německý něco nezapomněli. Atraktivní plnicí pero, nůž, zavírací dýku a tak... Domů jsme přišli až večer. Hvězdy svítily...

AMERICKÝ BOMBAMDÉR

Spadl u Hřidelce v polovině února. Jasně, že jsem tam s klukama hned vyrazil. Část posádky seděla na gumové nádrži a hned někdo povídal, že guma je dobrá na podrážky bot a lidi ji začali řezat...

S kamarádem jsme si dokonce uvázali na špagát část radiostanice a táhli ji po sněhu. Brzy jsme toho nechali. Přijížděli Němci, stříleli a dělali velkéj humbuk. Vůbec celý pád leťadla bylo podivná, kterou člověk už jen tak neuvidí...

KONEC VÁLKY

V dubnu 45 se celá bělohradská škola přestěhovala do Lánů. V Bělohradě ve škole Němci zřídili vojenský lazaret. Do Lánů jsme chodili přes Vokrouhlík. A říkali si, jak uvidíme partyzána, tak se k nim dáme... A když jsem slyšel v rozhlasu „Voláme české obyvatelstvo, přijďte Praze na pomoc!“ vyhodil jsem německou učebnici z tašky.

Eduard Čeliš,

foto: Ladislav Stuchlík

Klepta si deset
na bee a at' od
okou všich...
Bahuni! RML

POD ZVIČINOU

Lázeňské město bylo již po 41. městem folkloru. Pět dnů nabitých tancem a zpěvem potěšilo nejen milovníky hudby. Tak jako každý rok se konala vystoupení v zámeckém parku, ale i v Mlázovicích, na Pece. Svůj um a veselost tentokrát divákům předvedly soubory nejen z naší vlasti, ale i Srbové, Kypřané, Slovinci, Maďari a samozřejmě nechyběli ani bratři Slováci.

Celého festivalu se opět ujal domácí Hořeňák a vše šlapalo jako švýcary.

Kdo zde nebyl, prohloupil. Počasí až na krátké výkyvy předčilo očekávání, lidé se bavili a jméno našeho města se zase stalo o trochu více světovým.

A co se konkrétně dělo?

LÁZNĚ MĚLY JISKRU

Před Stromem života rozhodně nebyl v pátek 19. 6. lázeňský klid, na který jsou zdejší rekreatanti zvyklí. Od 19 hodin si připravil soubor Jiskra z Plzně zhruba hodinové vystoupení pro všechny milovníky folkloru. Zazněly písně o ševcích či mlynářích, na které v krásných plzeňských krojích předvedli tanečníci souboru vtipné a svižné sestavy. Nechyběly ani půllitry zlatavého moku, květinové věnečky, zástěry a jiné rekvizity.

Každý se bavil a všichni ocenili umění plzeňského souboru, včetně dvou německých turistek. Ty se svěřily, že v mládí také tancovaly a i nyní mají tanec rády a s chutí se na podobná vystoupení podívají.

Že k nám do Bělohradu každoročně přijíždí soubory nejen z Česka, ale i z cizích států, jistě není žádnou novinkou. Jak si ale celé festivalové dění užívají sami vystupující, jak se k nám vůbec dopravili a kam se se soubory ještě podívaly? Zeptala jsem se za vás a můžete si to tedy na následujících řádcích přečíst a něco se o zúčastněných dozvědět.

SOBOTNÍ POPOVÍDÁNÍ

Bártfay / Maďarsko

Náš soubor Budai Babszem přijel na tento festival z Maďarska autobusem. Cesta trvala zhruba 9 hodin.

Líbí se mi, že se všichni smějí a tancují, mám z toho skvělý pocit.

Lucie / Pardubice

Se souborem Radost z Pardubic jsme dorazili v sobotu ráno a spíme v Hořicích. Kromě České republiky jsme navštívili i Finsko, Kypr nebo Francii. Například v Turecku jsem byla v 8 letech a bydlela jsem sama u hostitelské rodiny. Dorozumívala jsem se rukama nohama. A snad každého zde zarazily turecké záchody.

BYLO VESELO

Když jsme byli v Estonsku, pili jsme jejich vodu, která měla jiné složení než ta naše a bylo nám po ní opravdu špatně.

Jana / Český Těšín

V dobré náladě jsme po 5 hodinách strávených v autobuse dorazili se souborem Slezan do Bělohradu. Muzika hrála a nám byla zima, tak jsme se zahřáli tancem, mělo to skvělou atmosféru.

Byli jsme také ve Francii, v Turecku či Nizozemí. Vždy jsme si odvezli skvělé zážitky, moc jsme si to užili a nikdy se nám nechtělo domů.

Beáta / Budapešť

Do Bělohradu jsem přijela nejen jako vystupující, ale hlavně jako trenérka. Folkloru se věnuji od dětství a nyní učím mladší tanečnický. V Česku sice nejsem poprvé, ale se souborem jsme tu ještě nebyli. Od nás z Maďarska jsme jeli autobusem zhruba 9 hodin a po cestě jsme potkali 4 nehody, tak snad to nebylo nic vážného.

Ondrej / Banská Bystrica

Náš soubor Bystrina cestoval do Čech autobusem 8 hodin a již po příjezdu o nás stihli napsat noviny.

S Bystrinou už jsme se podívali do Rumunska, Ruska, často jezdíme do Čech.

Dokonce jsme byli i v Egyptě. Sprechy a záchody, to byla katastrofa, tříhvězdičkový hotel byl celý prorozavělý. Ale i tak jsme si to užili, naše vystoupení sklídilo úspěch. Vlastně slovenský folklor se líbí lidem po celém světě.

František / Český Těšín

Autobusem jsme dojeli do Bělohradu po 5 hodinách. Příprava na takový festival je značná. Většinou trénujeme 2x týdně, ale před festivaly máme navíc víkendová soustředění.

Se Slezanem jsme byli například v Holandsku, ve Francii i v Indii.

Dilara / severní Kypr

Do Česka jsme letěli letadlem nejdříve z Nikosie do Istanbulu a poté do Prahy. Jsme tu se souborem Academy art association. Přiletěli jsme už v úterý a jsme ubytováni v Hořicích.

Dokonce jsme se byli podívat v ZOO ve Dvoře Králové.

V pátek si jeden z členů naší skupiny bohužel poranil ruku a má ji sešitou, tak v sobotu neúčinkoval.

Vystupujeme po celé Evropě a Asii, například jsme byli v Srbsku, v Portugalsku nebo Jižní Koreji, jen Ameriku jsme ještě vůbec nenavštívili.

A co se mi zde líbí? Asi zelené stromy, to u nás nemáme, a také u vás prší více než u nás.

Ivana / Srbsko

V Česku nejsme poprvé, již jsme zde byli před čtyřmi lety. 17 hodin cesty bylo vážně dlouhých a bylo to také značně vyčerpávající. Po světě cestujeme často, například jezdíme do Ruska, Portugalska či Německa. A na tomto festivalu se mi líbí, že je zde hodně lidí, opravdu pěkné. A také mi chutná místní jídlo, hlavně dnešní snídaně, chleba s máslem a marmeládou.

Jožo Vojnik / Slovinsko

V Česku jsme již po třetí a vždy se naše vystoupení líbí. Používáme tradiční slovinské nástroje, které jsme si i sami vyrobili. Já hraji na buben, je tu i valcha nebo trubka vyrobená z dýně, tzv. cug. Na tu se nehraje jako na klasickou trubku, ale zpívá se do ní.

Já osobně mám velmi rád češtinu, sbírám vydání Babičky, už jich mám 55. Jsem velkým milovníkem Boženy Němcové, k 150. výročí jejího úmrtí jsem namaloval 24 obrazů, které byly na výstavě v Jaroměři, a doma mám i malý ateliér, kde je vše k vidění.

Také jsme s velvyslancem na Slovinsku vydali dvoujazyčné česko-slovinské vydání Máje. Je to takový malý unikát, vyšlo jen 700 kusů a ani nebyly k prodeji, většinou je dostaly různé knihovny.

Celý program byl ukončen v neděli a jednalo se o vrchol celého festivalu. Ráno začalo mši, poté se roztančilo celé náměstí a po krátké přestávce přišel na řadu oblíbený průvod souborů, který směřoval do záměckého parku.

SOUZNĚNÍ DUŠÍ

V kostele, stejně tak jako každou neděli, probíhala 21. 6. mše. Ale tato byla něčím výjimečná. Před dveřmi kostela postávaly soubory a to včetně uskupení z Kypru. Kypřané vyznávají islám a v křesťanském svatostánku je tedy člověk běžně nevidí. Většina z nich se zhostila této návštěvy vážně zodpovědně a tak po celou mši v tichosti stáli a pozorovali dění. I přes svojí víru prý respektují naše kostely a křesťanství. Účast ani nebyla povinná, přesto byl jejich soubor téměř kompletní.

Z české strany věřících také přišla vlna tolerance. Když Kypřané zpívali vlastní modlitební skladby, Češi tomu nerozuměli, když zpívali Češi, nerozuměli Kypřané. A tak každý vnímal jen tu jedinečnou atmosféru bez pomyšlení na nějaké rozdíly. „Církev je otevřená všem, Bůh patří všem a i my jemu,“ řekla srdečně paní Vitvarová.

Snad si tedy z této společné hodiny každý odnesl jen ty nejlepší pocity a s nadšením opouštěl brány kostela.

Závěrem, co dodat? Nechyběla zde pohoda, zábava, milé posezení s přáteli ani seznámení se zajímavými lidmi. Pokud tedy bude Zvičina přát, bude se v Bělohradě konat festival ještě spoustu let.

Tereza Kráčmarová, foto: autorka, Václav Lejdar

STRAŠIDELNÁ BAŽANTNICE

evidenční úřad

DĚKUJEME SPONZORŮM

AUTO JUNEK, s.r.o.

KRÁLOVÉHRADECKÝ
KRAJ

Děkujeme strašidlům, pohádkovým bytostem, příšerám a všem pomocníkům, kteří nelitují času a námahy a po několik hodin straší, obveselují a překvapují, čímž nám umožnili uskutečnit 9. ročník STRAŠIDELNÉ BAŽANTNICE.

Foto: Ladislav Stuchlík, Václav Lejdar, Petr Laušman, Jaroslav Voves

PRUSKÁ VÁLKA

Podnět k tomuto příspěvku dal jeden z čtenářů upozorněním, že císař František Josef I. nemusel být jediná hlava státu, která projela Bělohradem, ale že v době Prusko-rakouské války v roce 1866 mohl jet přes Bělohrad i pruský král Vilém I.

Prusové vtrhli do Čech třemi víceméně samostatnými armádami od Děčína přes Frýdlant až k Žacléři v duchu zásad náčelníka pruského generálního štábu Helmuta von Moltke: odděleně pochodovat a společně udeřit. První armádě, postupující přes Šluknovsko, velel generál Herwarth von Bittenfeld, druhé, táhnoucí směrem Frýdlant – Liberec princ Bedřich Karel, synovec krále Viléma I., a třetí, pohybující se od Žacléře, korunní princ Bedřich Vilém, královský syn.

Po menších šarvátkách, z nichž pouze u Trutnova byli Rakušané vítězní, došlo k první větší porážce Rakušanů 29. června u Jičína. Rakouská vojska se počala stahovat k Hradci Králové, kde měla být svedena rozhodující bitva.

Prusové postupovali třemi směry. Vedly je k tomu nejen taktické důvody, ale hlavně ta skutečnost, že vojáci byli zásobováni pouze tím, co vymámili z civilního obyvatelstva, proto ten rozestup do šířky. První armáda se pohybovala přes Nový Bydžov, druhá, vedená princem Fridrichem Karlem, po císařské silnici směrem na Hořice a třetí, voje korunního prince, které u Jičína nezasáhly, mířily na Dvůr Králové. Král se pohyboval v bezpečné vzdálenosti za druhým proudem, jeho cesta je poměrně podrobně popsána, a proto můžeme hned bezpečně prohlásit,

že Vilhelm I. Pruský přes naše město nikdy nejel. Ovšem válečná doba přinesla mnoho zajímavých až bizarních příhod, a proto příspěvek tímto zjištěním nekončí.

Pro poznání pohybu Prusů v našem okolí je zajímavá kniha německého autora J. Jahnla, jejíž název v českém překladu zní „Kronika pruské invaze do severních Čech v roce 1866“, vydaná v Liberci v roce 1867, tedy rok po popisovaných událostech. Na téměř pěti stech stranách jsou někde až s obdivuhodnou podrobností popsány události jednotlivých dní pro řadu míst a obcí, pro jiná místa je uveden jen neúplný přehled.

Pro nás je zajímavá kapitola Nová Paka, uvedeme zkráceně:

Město leželo mimo hlavní trasy pohybu pruských vojsk, a proto vyličení je rozmarne a téměř humorné.

30. června přijelo v osm hodin ráno 500 husarů a požadovali dodání stravy. Starosta poučil obyvatelstvo, to vyneslo stoly s pohoštěním před domy. Když Prusové viděli připravené tabule, slezli z koní a dali se do jídla. Ženy, děti obsluhovaly a roznášely doutníky.

Prusové opustili město po dvou hodinách a nepožadovali žádné další rekvizice. Když se skupina řadila na náměstí, ozval se výstřel. Vypadalo to, jako kdyby vyšel z hostince U hroznu, ale rána vyšla z vlastních řad Prusů. Velící důstojník byl tak chytrý, že z toho nic nebylo.

2. července v deset hodin dopoledne vtrhlo do města 600 dragounů požádat o oběd, který žádali donést na pole u města. Všude se vařilo, peklo a místní hladověli.

Po obědě sebrala tato skupina, co se dalo. Oves, seno, sýry, chléb a další potraviny, druhý den odjela směrem na Horka.

Fridrich III. Pruský

celým jménem

Friedrich Wilhelm Nicolaus Karl von Hohenzollern (1831–1888) byl německý císař a pruský král. Vládl pouhých 99 dní, od 9. března 1888 do 15. června 1888. Ve Dvoře Králové byl asi v jiné uniformě.

Friedrich Karl Nikolaus von Preußen

(1828 – 1885) byl jediný syn prince Karla Pruského, mladšího bratra císaře Viléma I. V období války mu bylo 38 let.

3. července přijelo 12 mužů a opět zabírali, co se dalo. Tím válka pro Novu Paku skončila.

Hůře dopadly obce na jihu okresu. Po bitvě u Jičina hnali Prusové ve velkém množství směrem na Hořice a byli opět rozděleni na více proudů. Hlavní směřoval po císařské silnici a 2. července se zastavil v Kamenici, aby armáda korunního prince, která se pohybovala někde mezi Trutnovem a Dvorem Králové, měla čas se přiblížit k Hradci. Jedna odnož tohoto hlavního proudu směřovala přes Choteč a Bělohrad do Miletína. Odtamtud vyrážela druhý den směrem na Hořice.

Z Kamenice vyjela též jízdní patrola, uviděla obdobnou rakouskou hlídku, ale protože žádná z nich neměla výraznější převahu, tak jen na sebe z velké vzdálenosti střídaly. Kniha zaznamenává pečlivě i takovou událost, že jeden pruský jezdec měl z této přestřelky prostřelený šos kabátu.

Pokud bychom se spokojili místo krále jen s jeho synem či dokonce pouhým synovcem, pak ani jeden z princů se do Bělohradu nedostal. Ve vhodný den byl synovec v Kamenici a synek ve Dvoře Králové. Přes naše město projela jen poměrně velká skupina do Miletína a odtud pokračovala na Hořice.

Zajímavé je vyčíslení celkových válečných škod. Je uvedeno, že v severní části okresu jsou škody nepatrné na rozdíl od obcí jižních, kudy procházely silné pruské oddíly.

Zatímco na Pace není škoda vyčíslena, byla škoda v Bělohradě 3 087 zlatých a 56 krejcarů, v Chotči 9 716 zlatých a 78 krejcarů, v Hřidelci, Prostřední Nové Vsi, Dolní Nové Vsi, Horní Nové Vsi a Brtví mezi 800 až 900 zlatých, v Lánech jen 50 zlatých. Hrabě Aichelburg vykázal škodu na bělohradském panství ve výši 18 488 zlatých a 74 krejcarů.

2. července byl jízdním poslem, uhánějícím v noci přes Bělohrad, domluven další společný postup na Hořice na ráno příštího dne. Pak už všechny tři armády postupovaly směrem k Hradci, aby za nedlouho „... lítaly tam koule prudec z kanonů a flintiček do ubohých lidiček...“ a dokonce i na kanonýra Jabůrka.

Nyní se dostáváme k postavě, snad ještě zajímavější než pruský král, totiž ke korunnímu princovi. Zajímavého pro nás tím, že byl ve Dvoře Králové a to zase není od nás tak daleko.

Úplným jménem Friedrich Wilhelm Nicolaus Karl von Hohenzollern, čekal, až se uvolní královský trůn, ale jeho otec Wilhelm I. byl na rozdíl od čekatele pevného zdraví, a tak se princ dočkal trůnu až ve svých 57 letech. V době tažení mu bylo 35 let. Jako německý císař a pruský král vládl pouhých 99 dní, od 9. března 1888 do 15. června 1888. To byl již smrtelně nemocný.

Rovněž zajímavý byl jiný princ, Friedrich Karl Nikolaus von Preußen, jediný syn prince Karla Pruského, mladšího bratra císaře Viléma I., tedy jeho synovec. V období války mu bylo 38 let, ten nocoval v Kamenici a v Hořicích, vedl hlavní voj.

Na závěr dvě drobné perličky.

V rakouských popisech situace po bitvě u Hradce Králové se objevuje nový pojem, totiž, že se vojskům podařilo odpoutat od nepřítele. Stejný výraz jsme slyšeli i ve zprávách z východní fronty za druhé světové války a přeloženo do normální civilní mluvy to znamenalo, že vojsko prchalo tak rychle, že je protivník nestačil sledovat.

Z výsledku války se dalo tušit, že to s císařskou a královskou monarchií není všechno úplně v pořádku, ale poslední stránky pročitáné knihy vypadají jako nejspíš vtíp či konání hodné Járy Cimrmana. Po totální prohře, která znamenala ztrátu vedoucího postavení Rakouska v Německém spolku, po územních ztrátách a deseti tisících padlých, by se dalo očekávat delší mlčení a snaha po nenápadnosti. Jeho císařské veličenství ale uvažovalo jinak, udělilo 161 civilních řádů a vyznamenání, 116 pochvalných dopisů a jeden titul tajného rady. Z Řádu železné koruny třetí třídy se těšilo pět nových nositelů, Rytířský kříž řádu Franze Josefa dostalo 28 občanů, Zlatý záslužný kříž s korunou 45, bez koruny 49, Stříbrných křížů s korunou bylo uděleno 11 a bez koruny 23. Z našeho okolí byli oceněni vyššími vyznamenáními Veit Levit a A. Aschenbrenner, oba lékaři z Hořic a F. Richter, starosta Miletína. Kolik asi mohlo být vyznamenaných, kdyby celá válka nebyla tak katastrofálně prohrána!

Jiří Vacek, foto: archiv

Vilém I. Pruský

plným jménem
Wilhelm Friedrich Ludwig von Hohenzollern
(1797- 1888), byl pruský král 1861 až 1888
a první německý císař 1871 až 1888.

Letos je tomu čtyřicet let, kdy zemřela česká spisovatelka, básnířka a sběratelka lidových pověstí **Leontina Mašíňová**. Narodila se 16. 3. 1882 v Plzni a zemřela ve věku 92 let 10. 2. 1975 v Lázních Bělohradě.

V roce 1923 se natrvalo usadila v našem lázeňském městečku a do třicátých let zde vykonávala učitelké povolání. Od té doby se věnovala literární práci. Za historický román *Moravané* získala od Moravských bratří v USA čestný doktorát (více BL 2/2005).

Připomeňme si její odkaz a dílo krátkou pověstí z Bělohradska.

BRTEVSKÁ STUDÁNKA

V Horní Nové Vsi žil nějaký člověk, o kterém sousedé tvrdili, že umí víc než chléb jíst, že je divně učený. Protože rád vycházel za tichých večerů z chalupy a vydržel se dlouho dívat na hvězdy, říkali mu hvězdář. V Brtvě měl známého kmotra a k tomu se často vydával na táčky.

Jednou večer zase toužil po jeho společnosti a vydal se na cestu. Kdož ví, o čem zas hloubal, že si vůbec nevšiml, kudy jde. Však tu cestu pársetkrát konal, věděl, že zabloudit nemůže. Když se blížil ke studánce, probudil ho ze zadumání úpěnlivý nářek. Vycházel z vody, a když se hvězdář přiblížil, vidí v ní nějakého člověka. „Prosím tě, jak ses do studánky dostal? A proč nevylezeš? Nech toho brekotu a pojď ven,“ vybízí ho. Strašidla bývají ráda, když se jich někdo zeptá, co a jak, ale toto bylo nějaké prapodivné strašidlo: ani neceklo a jen úpělo dál.

„Inu, když nechceš, nech si to,“ pomyslí si chodec a pokračoval v cestě, ale volno mu nebylo. Sotva minul několik stromů, slyší za sebou kroky. Ohlédne se a hle – ten chlapík, který prve vedl takový nářek, jde mlčky za ním. Hořeňáka obešla hrůza, vzal nohy na ramena a pelášil do Brtve. Teprve u kamaráda se vzpamatoval.

Brtevský kmotr dělal hrdinu.

„Víš co,“ povídá, „půjďme se tam podívat spolu. Co se nám může stát? Snad tomu přijdeme na kolub.“

Navlékl si kamizolu, z kouta vytáhl svou sukovicí a šli. Hvězdáři se nechtělo, ale bylo mu

hanba říci, jak se bojí. Zatím večer pokročil, dědina spala, daleko široko se nic nehnilo, ani psi neštěkali. Oba přátelé došli až ke studánce, dokonce se nad ní nahnuli, ale nespátřili nic než hvězdy, jak se jejich zář odrážela od nehybné hladiny. Vtom se za nimi ozvalo zase bédování a znělo tak, až se oběma čepice zdvíhaly nad najezenými vlasy. Svorně utíkali do vsi. Hvězdář zůstal u kamaráda na noc a ráno se vydala ke studánce celá výprava brtevských sousedů. Prohledali les kolem studánky, ale nic neviděli, jenom ten nářek se i teď za bílého dne začal z vody ozývat. I poradili se všichni s vaňkem a začarovaná studánka zůstávala dlouho opuštěna.

Jednoho dne šel tamtudy cizí pocestný. Spatřiv studánku až do vrchu plničkou čisté vody, zaradoval se, že uhasí žízeň, lehl si na břicho a shýbá se k vodě. Ale kupodivu – nedosáhl jí. Hladina náhle klesla do hloubky.

„Tohle je mi podivná studánka,“ rozzlobil se pocestný a kopl do pařezu, pod nímž byla vyhloubena. Byl na padrť shnilý, hned se na kusy rozletěl, ale v díře mezi trouchnivinou se něco zablesklo. Dukáty! I hrabe se milý vandrovník v mokřých drtinách, vybírá zlatáčky, cpe je do kapsy a potom vesele míří do vsi. Radost mu nedala, aby se nepochlubil, jaké štěstí ho potkalo.

Sousedé byli hned doma. „Už jinak není,“ usoudili, „nějaký lakomec ukrýl kdysi svůj poklad pod vrbu u studánky a byl odsouzen, aby jej po smrti hlídal. Teď snad bude od strašidla pokoj.“

A byl.

MOJE MILÉ BĚLOHRADSKÉ LISTY!

Zdravím Vás z jižních Čech, a protože se tak trochu považuji za „naplaveninu“ Vašeho krásného města, jste za ta léta, co k Vám jezdím do lázní (už 23x), srdcem opravdu moje.

Blahopřeji ke krásnému výročnímu číslu. Už několikrát jsem Vám psala, jak Vám fandím. Opravdu neznám lepší místní časopis, než jste Vy. Když nejsem v lázních, posílá mi jej moje kamarádka paní Slávka Grohová. Moc lidí je u Vás mistrů svých profesí, kteří se dostali nad rámec nejen regionu, ale i do světa. Namátkou – šperky pana Záveského, výtvary paní Blanky Křížkové, knížky pana Jiřího Sehnala a paní Mileny Černé a další.

Vždy jsem se těšila na Vaše muzea, na milou paní Maryšku, které mě vždy vítala jako milovnici „mého“ obrazu Bažantnice od Březiny. V kostele v neděli sedávám ve „své“ lavici pod „svým obrazem“ Madony s děťátkem. Sedám vedle místní staré paní, za mnou krásně zpívá místní pán, početné rodince děti rostou a přibývají.

Čas se v L. Bělohradě nezastavil. Něco je k dobrému, třeba sportoviště u školy. K horšímu – vietnamské obchody, herny, restaurace. Nejvíce mne mrzí, že zmizela prodejna knihy, kterou vedla vzdělaná paní. Bohužel na zániku obchodu se podepsaly zejména klientky lázní, které z přebytku volného času chodily listovat knihami a pak nic nekoupily. Chybí mi i bývalá mléčná jídelna. Moc vzpomínám na maringotku u Javoroky, kde pracoval starý poctivý mistr švec.

Vzpomínám na pána, který v Bažantnici vodil na vodíku pumu Máňu a jak voněla divočinou, když jsem jí drbala po břichu (mimo chodem, nevíte, co se s ní pak stalo?).

Dívám se na starší ročníky Vašeho povedeného časopisu, prohlížím krásné fotky, na mapě z jubilejního čísla hledám známá místa. A zase mi voní chleba, rohlíky, preclíky z Vojtíškovy ulice, ke Karlům si jdu koupit zase nový hrneček, do Důvěry časopis. A zase vzpomínám. Děkuji, že jste.

S mnoha pozdravy dlouholetá „lázeňačka“

Alena Kubová, České Budějovice

Vážená redakce,

Bělohradské listy mapují současnost a historii našeho města. Proto chceme přidat i jednu současnou aktualitu. 8. srpna oslaví manželé Anna a Vojtěch Závěští diamantovou svatbu. Členky Bělohradského ženského sboru jim přejí pevné zdraví a štěstí v dalším společném životě. Věříme, že se k přání připojují i čtenáři Bělohradských listů.

Bělohradský ženský sbor

STŘECHY
Z&L Kundrát
Lázně Bělohrad
739 013 876, 731 554 243, www.strechykundrat.net

NÁPLAVKA

Vzpomínky na dětství má každý z nás. Máme je zakořeněné někde hluboko v sobě a už nikdy nám z paměti nevymizí prázdniny u dědy nebo u babičky, brouzdání v rákosí blízkého rybníka, ježdění „pod rámem“ na velkém pánském kole nebo čutání na plácku za sousedovou zahradou, No a když bydlíte odjakživa u řeky, už nevymažete chvíle prožité u tohoto toku.

Jednou opět přišla řeč na dětství a vzpomínali jsme na výpravy po proudu za mezihořská esíčka a proti proudu k zátočinám u Javoří, na stavění hráze u splavu a koupání v příjemně chladivé vodě anebo na pokusy překonat řeku skokem – pokud možno „suchou nohou“.

„To dneska by už byla hračka,“ najednou vypadne z Honzy při pohledu do Javorky. A měl pravdu, řeka je místy tak zarostlá, že od druhého břehu vás dělí necelý metr. Je to smutný pohled, vůbec když ještě máte v paměti tu širokou, břehy ostře vyrýsovanou a udržovanou Javorku.

Třeba to není stav zanedbané údržby, ale záměr? Napadá mě, když slyším Honzu. „U nás máme náplavku a je to nejnavštěvovanější městské nábřeží.“

Nemusi být daleko doba, kdy se o tyto pobřežní pozemky strhne mela. Vznikne zde doslova oáza ve středu města. Pěší zóna s venkovním posezením přílehlých hospůdek, stánkaři budou toto místo nazývat „zlatou žílou“ a lázeňští hosté budou mít o důvod víc vracet se k ozdravnému pobytu.

A na takovouhle Javorku by mohly vzpomínat další generace...

Jaroslav Voves, foto: autor

Jiří Sehnal METANOIA

Ztráty a nálezy
v ozvěnách času
zlatých šedesátých

Metanoia je změna směru, změna smýšlení. Metanoia jakožto změna smýšlení nebyla nikdy míněna jako změna z jednoho blbého do druhého blbého, nýbrž změnit z jednoho, co je buď nevhodné, nebo špatné, k něčemu, co se rýsuje jako dobré.

Jiří Reinsberg

AUTOGRAMIÁDA

nové knihy s tímto mottem

proběhne ve dnech

21., 22. a 23. srpna 2015

(pátek, sobota, neděle)

v salonku Restaurace

„U SEHNALŮ“

v Lázních Bělohradě

vždy od 10,30 do 20,00 hod

Design studio 90

Odskožení HŮROU

Když v sedmdesátých letech Gary Fisher představil světu horské kolo, těžko mohl tušit, v jaká odvětví se horská cyklistika bude štěpit. A downhill je cyklistická disciplína vracející horské kolo do prostředí, které dalo tomuto „bajku“ název – do hor. Speciál pro tento sport spíše připomíná motorku než kolo, jen ten motor stále nahrazují nohy. A jezdci jsou na první pohled od těch motokrosových také k nerozeznání.

V Bělohradě holduje tomuto sportu pětice odvážlivců: Vít a Bartoníček, Matěj Gukkert, Tomáš Nosek, David Novotný a Mario Papuk. První tři jmenovaní, z nichž se Tomáš ujal role mluvčího, si přišli o tomto cyklistickém sjezdu krátce popovídat.

S jakými koly jste začínali?

Tak jako většina sjezdařů jsme první zkušenosti sbírali na klasických MTB a postupně jsme je upravovali. Ke speciálům pro sjezd to ale mělo vždycky daleko.

Takže teď už jenom sjezdový speciál?

Kdepak, celopéro osedláme tak dvakrát, třikrát do měsíce, zbytek odjezdíme na MTB. Vždycky vydupneme někde na kopec a dolů pilujeme techniku.

A co zkusit nějaké závody, to vás neláká?

Je to hrozně o zkušenostech. Pořád se učíme. Navštívujeme „oteviračky“, když je počasí, sjede se nás tam i čtyřicet. Jedete ve vláčku třeba osmi lidí za sebou a to je fakt zážitek. Hodně se taky tady nechá naučit. Někdo umí kořeny, jiný bláto nebo prach. Velkým pomocníkem pro odnaučení chyb je i kamera. Na záznamu se pak ukážou chyby, které si při sjezdu člověk ani neuvědomí.

Ale srovnání s konkurencí trochu máme. Na posledním Japan Downhillu jsem byl třicátý zhruba ze sedmdesáti.

Jaké bikeparky navštívujete?

Nejdostupnější je Špindl a Ještěd. Líbilo se nám i na dovolené v Koutech nad Desnou, kde jsme při poslední jízdě chytli kroupy a dojžděli v bahně. Nejlepší asi je Špičák, ten už je ale trochu z ruky.

A vysněná lokalita?

Určitě Kanada, ale to je těžká budoucnost. Tam jsou sjezdy dlouhé třeba deset kilometrů.

Máte v Čechách svůj vzor?

Velkou ikonou je Michal Maroši. I přesto, že je uznávaný a nepřehlédnutelný, dokáže poradit a nikdy si na nic nehraje.

Bělohrad zrovna není v horách, dá se tu trénovat?

Pro dlouhé sjezdy tady terény opravdu nejsou, ale na procvičování techniky je šikovná Hůra. Pročistili jsme si staré cestičky od větvi a kamenů a upravili jsme i některé hliněné pasáže. Dneska projetí celé „dráhy“ je asi minutová záležitost. Jsou zde trialové i rychlé úseky a na pilování techniky je to super.

Naše ježdění v Hůře se pomalu dostává do povědomí více lidí. Nejednou se nám již stalo, že jsme měli i diváky. Třeba někdy sem zavítá děda s vnoučkem, kterého tento krásný adrenalinový sport chytne a jednou v Bělohradě vyroste nový Maroši.

Jaroslav Voves, foto: archiv

Horní řada zleva: Jiří Bičíště – vedoucí, Šimon Mesner, Pavel Horáček, Jan Král, Josef Pour, Martin Truneček, Jakub Štěpánek, Oldřich Velich – trenér, dolní řada zleva: Tereza Potychová, Václav Procházka, Patrik Hátle, Martin Kieč, Nikolas Bekera, Oliver Velich, Ondřej Bičíště a ležící Petr Safář.

HRÁČI FKM JAVORKA ZÍSKALI POHÁR DATALIFE STARŠÍCH ŽÁKŮ U-15 20. 6. 2015, Vamberk

Semifinále 1:

RSCM Rozkoš – MFK Nové Město nad Metují 0 : 3 (0 : 2)

Branky: Příkopa M., Hůlek D., Lhotský D.

Velmi dobrým taktickým výkonem hráčů MFK Nové Město nad Metují dospělo mužstvo k výhře 3:0, a postoupilo tak do boje o 1. místo.

Semifinále 2:

FKM Javorka – FC Slavia Hradec Králové 2 : 0 (2 : 0)

Branky: Procházka V., Velich O.

V bojovném utkání vysoké úrovně šli hráči Javorky důsledněji za vítězstvím.

Zápas o 3. místo:

RSCM Rozkoš – FC Slavia Hradec Králové 3 : 2 (1 : 0)

Branky: Formánek M., Tipelt M., Šrajbr M. – Hlahovec M., Mládek R.

V boji o bronzové medaile byli úspěšnější hráči z RSCM Rozkoš.

Finále:

FKM Javorka – MFK Nové Město nad Metují 1 : 0 (0 : 0)

Branka: Ondřej Bičíště

Ve vyrovnaném utkání finále poháru starších žáků se ke konci zápasu (dvě minuty před koncem) trefil nádhernou střelou z PVK Ondřej Bičíště, a rozhodl tak o 1. místě pro mužstvo FKM Javorka.

Komentář O. Velicha, trenéra:

Do Vamberka jsme cestovali s cílem pokusit se celý turnaj vyhrát. Důvodů bylo více - vždy chceme vyhrát každý zápas, v premiérovém ročníku našeho týmu v KP starších žáků jsme bohužel skončili na „bramborové pozici“ a v neposlední řadě to byl na nějakou dobu poslední společný zápas tohoto týmu, této skvělé party jak hráčů, tak rodičů.

V semifinále nás však čekal velice těžký soupeř, a to Slavia HK. Před 14 dny jsme s ní doma prohráli.

Těšili jsme se však na pohárovou odvetu, kterou jsme zvládli na jedničku! Z mého pohledu to byl jeden z nejlepších výkonů, který náš tým předvedl. Hlavně v prvním poločase.

Ve finále jsme narazili na velice houževnatého soupeře. Trochu nám svazovala nohy i nervozita. Ten poslední krůček je vždy nejtěžší. Chvilku před koncem jsme rozhodli a krajský pohár byl náš!

Myslím, že po právu. Krásný zážitek, odměna pro hráče i rodiče a tečka za jednou etapou. Všem moc děkuji, že jsem mohl být u toho!

(ov, archiv)

GAZZA SPORT JAVORKA CUP 2015

Už po třinácté zaplnili bělohorský fotbalový areál v Bažantnici mladí fotbalisté. Fotbalový turnaj starších přípravků kategorie U10 a U11 si získal věhlas a každoročně se do lázeňského města sjíždějí nejlepší dětské týmy.

Hrálo se 1 x 15 minut na hřišti o rozměrech 20 x 40 metrů. V dopoledních hodinách se odehrávaly souboje ve dvou základních skupinách, kde se hrálo systémem každý s každým. Ve skupině bylo 8 týmů takže každé mužstvo sehrálo 7 zápasů. Odpoledne už se bojovalo o umístění. Druhé týmy ze skupin se utkaly o 3. místo. FC Hradec Králové (černá) vs MFK Chrudim, zápas skončil vítězstvím Hradce. Finálový zápas sehrály týmy, které vyhrály svoje skupiny a to FK Kolín (modrá) a RMSK Cidlina - Nový Bydžov. Vítězem finále a tudíž i celého turnaje se stali kluci z FK Kolín (modrá), zvítězili 2 : 1. Domácí tým FKM Javorka skončil na krásném 10. místě. *(paj, cep)*

MALÍŘI V BĚLOHRADĚ

Petr Stuchlík

Hodně času tráví v domku na Pecce, na Malé Straně, jak se severní části městečka od pradávna říká. Přímou od kuchyňského stolu má dvaapadesátiletý Petr Stuchlík peckovský kostel sv. Bartoloměje jako na talíři. Zajímavý to pohled. A pro člověka, který se věnuje krajinářství, přímo dar z nebes.

Petre, Pecka Kryštofa Haranta určitě patří mezi tvé oblíbené motivy. Skutečně. Je tady hodně dominantních pohledů ke kreslení. Chodím a kreslím Pecku ze všech stran. Kostel, hrad, náměstí a i třeba hřbitov, který mám kousek za barákem. Vůbec hřbitov je vděčný téma, ten se vám nehne a nehne (říká Petr do smíchu nás obou).

Jaké byly tvoje začátky?

S kreslením jsem začal, když jsem udržel tužku. Vážně asi až v sedmi letech. To jsem chodil do Domu osvěty v Pace k profesoru Janu Pavlovci. Ten nás učil ctít krajinu a čerpat malířskou energii. Taky jsem se učil kreslit od strejdy a Peckováka Karla Reimonda, který bydlel hned pod hradem a hodně uměl.

Tvoje oblíbená technika...

Mimo grafiku v podstatě všechno. Pastel, olej, tempera, akvarel, to je vděčná krajinářská technika. A já se snažím ctít Mařákovu krajinářskou školu. Tu založil Julius Mařák, krajinář, kreslíř a grafik druhé poloviny 19. století. Mezi jeho žáky patřil i Antonín Slaviček.

Co ale tvoje grafické črty v našich Bělohardských listech?

No vidíš! Občas v nich jsou, ale grafika nepatří mezi mé priority...

Jakou známku měl Petr Stuchlík z kreslení?

To víš, že jedničku. Byl jsem dáván ve škole za příklad, ale to do článku ani vůbec nepiš! Dělal jsem školní plakáty a výzdobu k různým to výročím.

Tvoje oblíbená místa?

Peckovský hrad, Byšičky, Bažantnice, Kumburk, Bradlec a rybníky, kde malíř najde odlesky a rozličné finesy. Za profesora Pavlovce jsme často chodili na výlety a on nás učil stupňování teplých a studených barev...

Petre, máš v rodině svého nástupce?

Vidím, že devatenáctiletá dcera Karolína má v sobě malířské geny. Ona ale nemaluje. Myslím, že je to jenom otázka času, kdy se její malování probudí. Těším se na to!

Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves

